

Republica Moldova și Uniunea Europeană își aliniază prioritățile strategice în cercetare și inovare în cadrul reuniunii de la Bruxelles

Profile picture for user doinita.ulnici

By doinita.ulnici, 15 December, 2025

Integrarea Republicii Moldova în Spațiul European de Cercetare (ERA) și consolidarea participării la Programul Orizont Europa au constituit pilonii centrali ai celei de-a patra reuniuni a Comitetului Mixt UE–Moldova pentru Cercetare și Inovare, desfășurat la 3 decembrie 2025, la Bruxelles.

Evenimentul a reunit lideri și experți-cheie din ambele părți pentru a evalua progresele strategice. Reuniunea a fost coprezidată de Mina Stareva, director adjunct în cadrul DG Research & Innovation (Comisia Europeană), și Adriana Cazacu-Tigaie, secretar de stat la Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

O contribuție esențială la dezbaterile privind direcțiile strategice și implementarea programelor au avut-o Aurelia Hanganu, director general al Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare, și Vitalie Moraru, șeful Oficiului Național Orizont Europa, care au prezentat prioritățile naționale și mecanismele de suport pentru comunitatea științifică.

Sincronizarea cu Agenda Europeană. În cadrul sesiunilor, oficialii au analizat armonizarea politicilor naționale cu Agenda Spațiului European de Cercetare (ERA) 2025–2027. Subiectele prioritare au inclus strategiile privind utilizarea Inteligenței Artificiale în știință, dezvoltarea infrastructurilor de cercetare și noile politici pentru susținerea ecosistemului de startup-uri și scaleup-uri.

Delegația Republicii Moldova a prezentat evoluția Programului Național în domeniile cercetării și inovării (2024–2027), evidențiind reformele menite să modernizeze sistemul național de CDI și să îl apropie de standardele comunitare.

Implementarea Orizont Europa și Specializarea Inteligentă. Un punct cheie pe agendă l-a constituit analiza participării instituțiilor din Moldova la apelurile Orizont Europa din 2024 și 2025.

Oportunități de finanțare și suport instituțional. Comisia Europeană a reiterat oportunitățile extinse disponibile prin instrumente, precum Widening Participation, Consiliul European pentru Inovare (EIC) și acțiunile Marie Skłodowska-Curie (MSCA).

De asemenea, au fost trecute în revistă activitățile Biroului MOST și inițiativele programului EU4Innovation East.

Perspective. Aderarea la UE și Programul Cadru 10 Un aspect distinctiv al reuniunii a fost discuția privind parcursul de aderare al Republicii Moldova la UE pe filiera Capitolului 25 (Știință și Cercetare), subliniind necesitatea alinierii continue a statisticilor naționale la standardele Eurostat și performanța țării în European Innovation Scoreboard.

Reuniunea s-a încheiat cu o prezentare prospectivă a propunerii Comisiei Europene pentru Programul Cadru 10, succesorul Orizont Europa, pregătind astfel terenul pentru cooperarea pe termen lung după anul 2027.

La data de 4 decembrie 2025, delegația compusă din Aurelia Hanganu, directorul general al ANCD, Doinița Ulinici, șefa Oficiului Republicii Moldova pentru Știință și Tehnologie (MOST), și Vitalie Moraru, șeful Oficiului Național Orizont Europa (ONOE) au avut o serie de întâlniri la Bruxelles cu reprezentanții instituțiilor-cheie ale ecosistemului european de cercetare și inovare. Vizita a avut drept scop consolidarea cooperării internaționale, facilitarea participării organizațiilor din Republica Moldova la programele europene și identificarea unor noi oportunități de colaborare în proiecte de excelență.

Agenda întâlnirilor a cuprins o întâlnire cu reprezentanții CDTI – SOST (Oficiul Spaniei pentru Știință și Tehnologie). În cadrul discuțiilor, părțile au explorat posibilități de colaborare în cadrul programelor europene și modalități de creștere a participării cercetătorilor din Republica Moldova în consorții internaționale, valorificând experiența avansată a Spaniei în programul Horizon Europe.

Delegația a avut, de asemenea, o întâlnire cu Ofițerul de politici din cadrul Directoratului General pentru Cercetare și Inovare (DG RTD). Dialogul au fost axate pe evoluțiile legate de proiectul Moldovan Horizon Europe Office – Empowering Research, Expanding Horizons (M-HERO) și direcțiile viitoare de colaborare în contextul programelor de cercetare ale Uniunii Europene.

În cadrul întâlnirii cu Liviu Stirbat, șeful Unității pentru Inteligență Artificială în Știință din cadrul DG RTD, discuțiile au vizat rolul inteligenței artificiale în cercetare, precum și pe inițiativele digitale europene relevante pentru dezvoltarea capacităților științifice ale Republicii Moldova.

Întâlnirile vor contribui la consolidarea relațiilor cu instituțiile europene și generează noi oportunități de cooperare. ANCD își reafirmă angajamentul de a sprijini cercetătorii și instituțiile din Republica Moldova în procesul de internaționalizare și de creștere a participării în programul-cadru al Uniunii Europene.